

Prvé praktické skúsenosti so slovenskými opatreniami na zmiernenie ekonomických dopadov COVID19

12.05.2020

Mgr. Petra Štrbová Marková
Mgr. Ján Macej, Ph.D.
Mag. Bernhard Hager, LL.M

Obsah

1. Finančné opatrenia pre zamestnávateľov; programy štátnej pomoci, požiadavky na žiadosti, lehoty a úskalia
2. Opatrenia na ochranu nájomcov; zákaz výpovede nájomných zmlúv
3. Opatrenia na ochranu dlžníkov; exekúcie a dočasná ochrana
4. Opatrenia v právnej oblasti; lehoty a premlčacie lehoty a finančná pomoc

1.

Finančné opatrenia pre zamestnávateľov; programy štátnej pomoci, požiadavky na žiadosti, lehoty a úskalia

Programy štátnej pomoci

Typy programov podpory zamestnávateľov „Prvá pomoc“

V súčasnosti poznáme 3 typy podpory zamestnávateľov:

1. Podpora v prípade **povinného uzatvorenia prevádzok**
2. Podpora v prípade **poklesu tržieb**
3. Podpora v prípade **prerušenia alebo obmedzenia prevádzky**

Spoločné znaky:

- Alokované zdroje vo výške 1 382 500 000 EUR (ESF + št. rozpočet)
- Vzťahuje sa na zamestnávateľov (bez ohľadu na veľkosť a obrat)
- Platí pre malé, veľké a stredné podniky, vrátane SZČO, ak je zamestnávateľom
- Neplatí pre orgány verejnej správy a spol. s r.o. bez zamestnancov
- Uplatňuje sa len voči zamestnancom (pracovná zmluva, nie dohoda a zamestnancov bez pracovnej zmluvy)
- Vyplácanie na základe žiadosti a priloženého výkazu
- Zjednodušené preukazovanie splnenia podmienok (čestné vyhlásenie)

Programy podpory „Prvá pomoc“

1. Podpora v prípade povinného uzatvorenie prevádzok

Oprávnený subjekt:

- Zamestnávateľ, ktorého prevádzky boli povinne uzatvorené na základe rozhodnutia Úradu verejného zdravotníctva
- Začiatok prevádzkovania činnosti do 1. 2. 2020
- Pre zamestnancov s prekážkou v práci (§142 ZP) s nástupcom do práce do 1. 3. 2020
- Nevzťahuje sa na zamestnancov vo výpovednej dobe, na PN alebo OČR

Výška príspevku: 80% priemernej mzdy, navyše 1.100 EUR (pri kolektívnych zmluvách do 880 EUR)

Podmienky:

- Vyplácanie náhrady mzdy;
- Udržanie pracovného miesta (zákaz výpovede v priebehu 2 mesiacov)
- Splnené podmienky zákona o službách zamestnanosti (daňové, odvodové a pod.)

Programy podpory „Prvá pomoc“

2. Podpora v prípade poklesu tržieb

Oprávnený subjekt:

- Zamestnávateľ, ktorému od 12. 3. 2020 poklesli tržby
- Pokles tržieb
- - marec od 10 %, apríl a máj od 20%
- - porovnávajú sa tržby súčasné s minulými tržbami (rovnaký mesiac 2019 alebo priemer 2019 alebo február 2020)
- Pre zamestnancov s prekážkou v práci (§142 ZP), ale aj zamestnancov, ktorí pracujú (nesmú však byť 50% času na dovolenke alebo prekážke na strane zamestnanca)
- Nevzťahuje sa na zamestnancov vo výpovednej dobe, na PN alebo OČR

Programy podpory „Prvá pomoc“

2. Podpora v prípade poklesu tržieb

Výška príspevku závisí od poklesu tržieb:

- marec: 90 EUR - 270 EUR,
- apríl, máj: 180 EUR – 540 EUR

Podmienky:

- Vyplácanie náhrady mzdy;
- Udržanie pracovného miesta (zákaz výpovede v priebehu 2 mesiacov)
- Splnené podmienky zákona o službách zamestnanosti (daňové, odvodové a pod.)

Programy podpory „Prvá pomoc“

3. Podpora v prípade prerušenia alebo obmedzenia prevádzky

Oprávnený subjekt:

- Zamestnávateľ, ktorý nemôže pridelovať prácu (a nie je povinne zatvorený)
- Pre zamestnancov s prekážkou v práci (§142 ZP)
- Nevzťahuje sa na zamestnancov vo výpovednej dobe, na PN alebo OČR

Výška príspevku 80% priemernej mzdy, navyše 880 EUR (pri kolektívnych zmluvách môže byť aj nižšie)

Podmienky:

- Vyplácanie náhrady mzdy;
- Udržanie pracovného miesta (zákaz výpovede v priebehu 2 mesiacov)
- Splnené podmienky zákona o službách zamestnanosti (daňové, odvodové a pod.)

Programy podpory „Prvá pomoc“

Formálne náležitosti, lehoty

- Na základe žiadosti pre poskytnutie príspevku a priloženého výkazu (od apríla len výkaz), a dohody s úradom práce
- Formulár žiadosti, výkazu a metodológia dostupné na: www.pomahameludom.sk a www.neprepustaj.sk
- Žiadosť sa podáva na príslušnom úrade práce:
 - elektronicky (email),
 - cez elektronickú schránku (www.slovensko.sk),
 - výnimočne poštou alebo osobne.
- Lehota na podanie žiadosti/výkazu:
 - za marec do **15. 5. 2020**
 - za apríl do 31. 5. 2020
 - za máj do 30. 6. 2020

Programy podpory „Prvá pomoc“

Úskalia

- Množstvo žiadostí má formálne nedostatky, alebo sú neúplné
- Povinnosť opravy, doplnenie žiadosti do 5 pracovných dní od výzvy úradu
- Nedostatok kapacitných zdrojov na úradoch
- Nedostatok automatizácie spracovania žiadostí
- Vyplatené len 16 mil EUR a len 100.000 zamestnávateľov (SZČO)
- Úrady vybavujú len žiadosti za marec a odmietajú žiadosti za apríl
- Žiadatelia podpory za apríl povinný opäť podať žiadosť po 15. 5. 2020

2. Opatrenia na ochranu nájomcov; zákaz ukončenia nájomných zmlúv

Ochrana nájomcov

Zákaz výpovede

- Platenie nájmu je základná povinnosť nájomcu (záložné, resp. zádržné právo k hnutelným veciam)
- Neplatenie nájomného je:
 - samostatný **výpovedný dôvod** pri bytoch (omeškanie 3 mesiace) a nebytových priestoroch (omeškanie 1 mesiac)
 - zákonný **dôvod odstúpenia** od nájomnej zmluvy (omeškanie najmenej 3 mesiace)
 - zmluvné pokuty, poplatok za omeškanie.

Zákaz výpovede/odstúpenia (zákon 92/2020 – novela Lex Covid Justice)

- Neplatenie nájomného a úhrad za služby spojených s nájmom splatných v čase od 1. 4. 2020 do 30. 6. 2020
- Neplatenie spôsobené COVID-19 krízou (musí byť preukázané nájomcom)
- Moratórium platí do konca roka 2020 (ostatné dôvody ukončenia platia)

3. Opatrenia na ochranu dlžníkov; exekúcie a dočasná ochrana

Exekúcie

Odklad exekúcie

- Len pre fyzické osoby
- Len na exekúcie začaté v čase mimoriadnej situácie
- Neplatí plošne (len na základe podanej žiadosti)
 - Prechodný pokles príjmov
 - Neodkladný výkon exekúcie má zvlášť nepriaznivé následky
- Rozhoduje súdny exekútor
- Trvanie: 6 mesiacov, najdlhšie do 1. 12. 2020

Exekúcie

Zákaz odkladu exekúcie

- Odklad už bol v minulosti povolený
- Dlh sa spláca v splátkach
- Zastavenie exekúcie
- Výživné
- Nepeňažný dlh
- Exekúcia začala pred 12. 3. 2020
- Žiadosť nie je úplná

Dočasná ochrana podnikateľov

Predpoklady

- Pre podnikateľov so sídlom na území Slovenskej republiky
- Platí pre SZČO ako aj právnické osoby podnikajúce pred 12. 3. 2020
- Nevzťahuje sa na vybrané subjekty (banky, poisťovne, zaistovne, finančné inštitúcie, burzu cenných papierov)
- Na základe žiadosti (formulár Ministerstva spravodlivosti)
- Právnické osoby len elektronicky ako elektronickú správu
- Fyzické osoby aj osobne alebo poštou

Dočasná ochrana podnikateľov

Predpoklady

- Rozhoduje súd (OS Trnava, OS Banská Bystrica, OS Žilina a OS Prešov)
- Podľa sídla, miesta podnikania
- Bez pojednávania
- Vydáva sa potvrdenie (ak je dočasná ochrana udelená alebo odmietnutá)
- Zverejňuje sa v Obchodnom vestníku (ak je udelené)
- Pri odmietnutí možno podať námietky (rozhoduje sudca)
- Neuplatňujú sa procesné kódexy

Dočasná ochrana podnikateľov

Podmienky

- Negatívny dopad COVID-krízy (nárast pohľadávok, pokles tržieb)
- Absencia úpadku
- Nie je v konkurze, reštrukturalizácii
- Absencia exekúcie z podnikateľskej činnosti
- Žiadny výkon záložného práva k podniku
- Zákaz rozdelenia zisku v roku 2020
- Riadne hospodárenie
- Riadne vedenie účtovníctva (ukladanie účtovnej závierky)

Dočasná ochrana podnikateľov

Účinky dočasnej ochrany

- Ochrana pred konkurzmi
 - Prerušenie konkurzných konaní po 12. 3. 2020
 - Ochrana pred veriteľskými návrhmi podanými po 12. 3. 2020
 - Dlžník nie je povinný podať návrh na konkurz (predĺženie)
- Prerušenie exekučných konaní začatých po 12. 3. 2020
- Zákaz výkonu záložného práva na podnik
- Zákaz započítania spriaznených pohľadávok

Dočasná ochrana podnikateľov

Účinky dočasnej ochrany

- Zákaz výpovede, odstúpenia od zmluvy alebo odopretia plnenia
 - Pre omeškanie podnikateľa v období od 12. 3. 2020 do 12. 5. 2020
 - Omeškaniá spôsobené korona krízou
 - Neplatí, ak by druhá strana bezprostredne ohrozila prevádzkovanie svojho podniku
- Spočívanie premlčacích a iných lehôt
- Povinnosť prednostného uspokojenia veriteľov
- Právo preferenčného uspokojenia neskorších záväzkov na prevádzkovanie podniku

Dočasná ochrana Zánik

Uplynutím lehoty:

- do 1. 10. 2020
- vláda môže nariadením predĺžiť (najviac do konca roka 2020)

Žiadosťou o zánik

- Žiadosť na formulári Ministerstva spravodlivosti
- Zverejňuje sa v Obchodnom vestníku

Zrušením na základe rozhodnutia súdu

- Z vlastného podnetu alebo kvalifikovaného podnetu ktorejkoľvek osoby
- Ak neboli splnené zákonné podmienky
- Súd rozhoduje bez nariadenia pojednávania

4. Opatrenia v právnej oblasti; lehoty a premlčacie lehoty a finančná pomoc

Opatrenia v právnej oblasti

Úprava:

- Predĺženie premlčacích resp. prekluzívnych lehôt
 - Lehoty od 27. 3. 2020 do 30. 4. 2020 spočívali
 - Lehoty od 12. 3. 2020 do 27. 3. 2020 sa predĺžili o 30 dní.
- Predĺžili sa v rovnakom rozsahu aj procesné lehoty (napr. lehota na podanie odvolania a pod.)
- Obmedzenie pojednávania a vylúčenie verejnosti v čase mimoriadnej situácie/núdzového stavu
- Predĺženie lehoty na podanie dlžníckeho návrhu na konkurz na 60 dní
 - Ak predĺženie nastalo v čase od 12. 3. 2020 do 30. 4. 2020
- Zákaz výkonu záložného práva do 31. 5. 2020
- Zákaz predaja majetku cez dražbu, exekúciu alebo v konkurze do 31. 5. 2020

Opatrenia v právnej oblasti

Finančná pomoc

- Predĺženie splatnosti zdravotných a sociálnych odvodov za mesiac marec 2020 do 31. 7. 2020
 - Platí pri poklese tržieb o 40% a viac
- Odpustenia sociálnych odvodov za mesiac apríl
 - Platí v prípade povinného uzatvorenia prevádzok minimálne 15 dní
- Odloženie splatnosti úverov
 - Bankové úvery o 9 mesiacov
 - Nebankové úvery o 3 + 3 mesiace
- Finančná pomoc malým a stredným podnikom
 - Záruka za úver
 - Preplatenie úroku z úveru

Opatrenia v právnej oblasti

Daňová oblasť

- Odloženie daňovej exekúcie počas obdobia pandémie
- Predĺženie lehoty na podanie daňového priznania a zaplatenie dane
- Zmena definície daňového nedoplatku
- Prerušenie daňových kontrol a daňových konaní
- Odpustenie platenia preddavkov na daň z príjmov
- Odpočet daňovej straty

Slovak Republic

Eversheds Sutherland

T: +421 232 786 411

E: bratislava@eversheds-sutherland.sk

Cintorínska 3/a
811 08 Bratislava
Slovakia

Czech Republic

Eversheds Sutherland

T: +420 255 706 500

E: praha@eversheds-sutherland.cz

Oasis Florenc
Pobřežní 394/12
Praha 8, 186 00
Czech Republic